

شرکتهای کاغذی و ملاحظات امنیت اقتصادی آن

یاسر سلیمانی^۱

چکیده

بخش بسیاری از پرونده‌های کیفی در سال‌های اخیر مربوط به شکایات مردمی از برخی شرکتها بوده است. شرکت‌هایی که هیچ‌گونه وجود خارجی نداشتند و صرفاً برای کلاهبرداری از مردم به‌وجود آمده‌اند. این شرکتها با اهداف مختلفی از جمله: فرار مالیاتی، کمتر نشان دادن فروش از خرید، قانونی نشان دادن قاچاق، دریافت تسهیلات کلان بانکی و ... تشکیل شده‌اند و امنیت اقتصادی کشور را از ابعاد مختلفی تحت تأثیر می‌گذارند. تقویت سیستم نظارت بر ثبت شرکتها، رفع ایرادات سیستم احراز هویت، کنترل نظام بانکی در اعطای تسهیلات، رتبه بندی شرکتها و اعلام اعتبار آنها، نظارت بر عملکرد شرکتها و ارایه گزارش‌های دوره ای پیشنهاد می‌شود.

واژگان کلیدی: شرکت‌های کاغذی، شرکت‌های صوری، فاکتور صوری، خلاءهای قانونی، فرار مالیاتی.

مقدمه

بودجه دولت و ... می‌شوند و آثار زیانبار بسیاری بر اقتصاد کشور دارند.

آشنایی با چیستی، نحوه تشکیل، زمینه‌های بسترساز تشکیل این‌گونه شرکتها و تبعات امنیت اقتصادی آنان از ضروریات است تا بتوان راهکارهایی در جهت جلوگیری از تأسیس و ادامه فعالیت این شرکتها ارائه نمود. در این گزارش ابتدا تبیینی از شرکت‌های کاغذی صورت گرفته، سپس ابزار مورد استفاده آنان به‌همراه عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان آن بحث شده است. در ادامه دلایل زمینه‌ساز تأسیس این شرکتها بیان شده و در نهایت ملاحظات امنیت اقتصادی فعالیت شرکت‌های صوری تبیین گشته و راهکارهای کاهش آسیب‌های ناشی از توسعه این شرکتها ارائه شده است.

شرکت‌های کاغذی اصطلاحی است که همیشه همراه با کلاهبرداری بوده و یک پایه ثابت پرونده‌های کیفی به‌شمار می‌رود. هدف از تشکیل این‌گونه شرکتها، سوءاستفاده از مردم عادی و به‌دست آوردن درآمدهای بالاست. شگرد کاری این‌گونه شرکتها این است که ابتدا با تبلیغات گسترده در خصوص سرمایه‌گذاری، خرید خودروهای لیزینگی، کاربایی، تهیه وام در کمترین زمان ممکن و ... طعمه‌های خود را شناسایی می‌کنند و با ارائه شماره و کاغذی که نشان می‌دهد شرکت آنها در سازمان ثبت شرکتها به ثبت رسیده و کاملاً قانونی است، اعتماد آنها را جلب می‌کنند. این‌گونه شرکتها که فعالیت غیرقانونی دارند منجر به گسترش فرار مالیاتی، کاهش رفاه عمومی، کمبود

۱. تبیین شرکت‌های کاغذی

است که برای عملیات حساب‌سازی با چهره قانونی به‌شکل صدور فاکتور رسمی به‌کار می‌رود، اما نوع استفاده و کاربری آن تغییر می‌کند. هدف اصلی عملیات فاکتورسازی به‌منظور کاهش یک‌باره هزینه‌ها از درآمدها و یا خریدها از فروش‌ها است. به‌منظور تشریح دقیق‌تر این مسئله می‌توان گفت: مؤدیان، وقتی کالا خرید می‌کنند، مالیات می‌دهند و وقتی هم کالایی را می‌فروشند، مالیات آن را می‌پردازند، در این شرایط این شرکت‌ها فاکتور صوری می‌دهند تا بگویند مالیات خرید پرداخت شده است تا به‌عنوان اعتبار در زمان فروش منظور شود.

در برخی موارد نیز بدون این‌که معامله‌ای انجام شود، یا کالا، خدمات و یا پولی رد و بدل شود برای فرار از معرفی هزینه‌ها یا درآمدهای واقعی و کتمان فعالیت اقتصادی، اقدام به سفارش فاکتورهای جعلی می‌شود. زنجیره تخلفات کد فروشی و صدور فاکتورهای صوری تنها به اینجا ختم نشده و در برخی از موارد، از فاکتورهای صوری برای دریافت اعتبار و تسهیلات سوءاستفاده شده است. کد فروشی به‌عنوان یکی از جرائم مالیاتی آثار و پیامدهای گسترده‌ای دارد.

۱-۲. عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان فاکتورهای

صوری از شرکت‌های کاغذی

استفاده‌کنندگان از فاکتورهای صوری را می‌توان در دو طبقه مجزا تقسیم‌بندی کرد که در شکل شماره (۱) فروشندگان و خریداران فاکتورهای صوری از شرکت‌های کاغذی ارائه شده است.

شرکت‌های کاغذی شرکتی هستند که فقط بر روی کاغذ وجود دارند و هیچ‌گونه دفتر و کارمندی ندارند، اما ممکن است دارای حساب بانکی بوده و در سرمایه‌گذاری غیرفعال مشارکت داشته باشند یا مالک اموال و دارایی‌های ملموس یا ناملموس باشد^۱. این شرکت‌ها می‌توانند به‌عنوان ابزاری برای نقل و انتقالات مالی بدون آن‌که خود وظیفه خاص یا دارایی قابل توجهی داشته باشند، استفاده شوند. شرکت‌های کاغذی برای فرار از مالیات، پولشویی یا ناشناس ماندن هویت افرادی که فعالیت غیرقانونی انجام می‌دهند، تشکیل می‌گردند. هدف از ناشناس بودن می‌تواند حفاظت از اموال شخصی در برابر دیگران [برای مثال در برابر همسر بعد از طلاق و تقسیم اموال یا در برابر بدهکاران یا مقامات دولتی] باشد. شرکت‌های کاغذی دارای مقاصد تجاری مشروع هم می‌توانند باشند. ممکن است برای مثال نقش امانت‌دار در یک تراست را داشته باشند و درگیر هیچ فعالیت دیگری بر روی حساب‌های خود نباشند. این ساختار مسئولیت طرف امانت‌دار در تراست را محدود می‌کند. شرکت‌های کاغذی همچنین می‌توانند در یک شراکت از بار مسئولیت شریک یا سرمایه‌گذاران بکاهند یا بخشی از یک تجارت را در مقابل ریسک باقی‌قسمت‌های آن مصون بدارند. این شرکت‌ها می‌توانند برای انتقال اموال و دارایی از یک شرکت به شرکتی جدید برای فرار از مسئولیت و بدهی‌های شرکت قبلی استفاده شوند^۲.

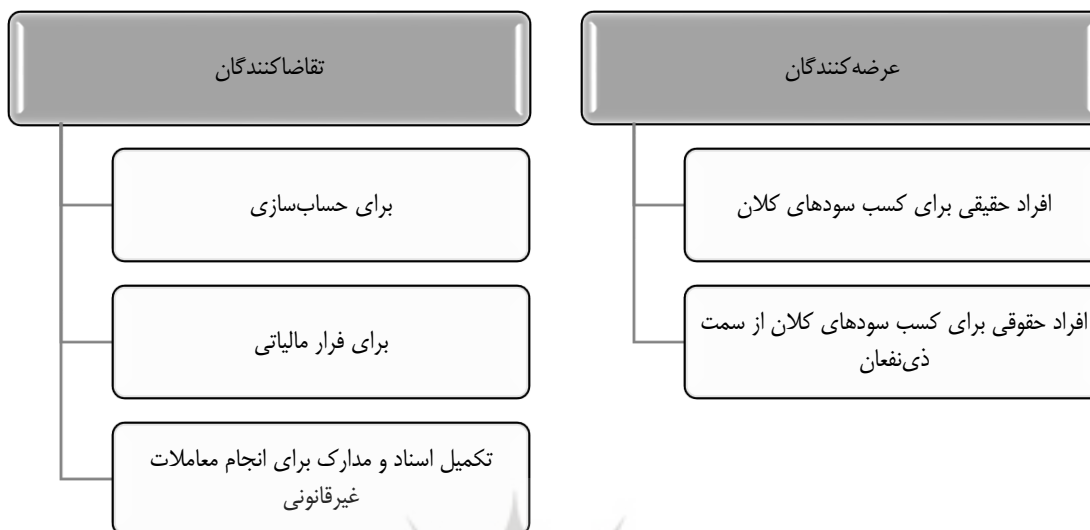
۱-۱. ابزار مورد استفاده شرکت‌های کاغذی

رایج‌ترین ابزار مورد استفاده شرکت‌های کاغذی «فاکتور صوری» است. فاکتور صوری ابزاری غیرقانونی

1. hamshahrionline.ir

2. <https://karmento.ir/posts/kVpzgqK>

شکل ۱: عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان محصولات شرکت‌های کاغذی

۲. زمینه‌های ایجاد شرکت‌های صوری و کاغذی

در سال‌های اخیر پس از ثبت شکایات افراد از برخی شرکت‌ها، بررسی‌هایی از سمت اداره آگاهی صورت گرفت که نتیجه این بررسی‌ها خبر از وجود کلاهبرداری، سوءاستفاده از مدارک افراد، جعل اسناد، فرار مالیاتی و ... می‌دهد.

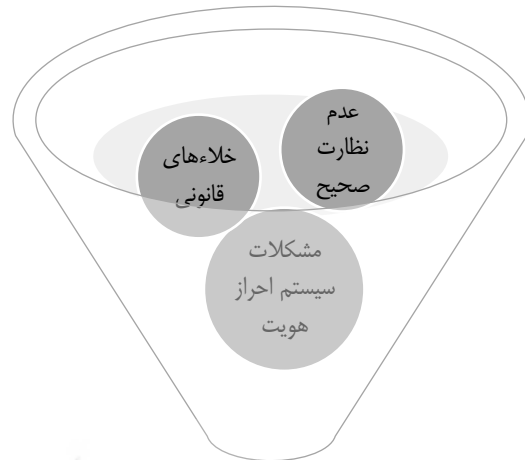
تحقیقات گسترده در این زمینه حاکی از این بود که برخی افراد سودجو بعد از مراجعه به سازمان ثبت شرکت‌ها، علاوه بر ارائه مدارک هویتی جعلی، از آدرس‌های واهی نیز به‌عنوان محل فعالیت شرکت استفاده کرده و به‌راحتی توانسته بودند، شرکت مورد نظر خود را به ثبت برسانند. دلایل متعددی وجود دارد که زمینه‌ساز بروز چنین اقدامات غیرقانونی و غیراخلاقی می‌شود که اهم آن‌ها در شکل شماره (۲) ارائه شده‌اند.

عرضه‌کنندگان فاکتورهای صوری یا افراد حقیقی و یا حقوقی هستند. که بعضاً دارای فعالیت اقتصادی می‌باشند، اما غالب فعالیت‌های چنین افرادی غیراقتصادی است. درواقع این افراد با فریب افراد بی‌اطلاع و سوءاستفاده از اسناد و مدارک آنان و یا حتی جعل مدارک مردم، اقدام به ثبت یک شرکت یا واحد اقتصادی می‌نمایند، سپس با تشکیل پرونده در سازمان امور مالیاتی و اخذ گواهینامه ارزش‌افزوده اقدام به فاکتورسازی و فروش فاکتور صوری می‌نمایند. هدف عرضه‌کنندگان شرکت‌های صوری، کسب سودهای کلان با قانونی نشان دادن فعالیت غیرقانونی سایرین است.

تقاضاکنندگان فاکتورهای صوری نیز عمدتاً افرادی هستند که برای کتمان و غیرواقعی نشان دادن اطلاعات به افراد یا سازمان‌ها، به‌منظور تحقق منافع شخصی از این فاکتورها استفاده می‌نمایند.

شکل ۲: دلایل بسترساز ثبت شرکت‌های صوری و

کاغذی

مأخذ: شرکت‌های کاغذی ترفندی برای کلاهبرداری میلیونی، مصاحبه با معاون مبارزه با جعل و کلاهبرداری پلیس آگاهی کشور.

۱-۲. عدم نظارت صحیح

در دیگر کشورها، سازمان‌هایی وجود دارد که مردم هنگام بستن قرارداد با شرکتی خاص، می‌توانند با مراجعه به آن سازمان‌ها اطلاعات کاملی در خصوص فعالیت شرکت مورد نظرشان به‌دست بیاورند. اطلاعاتی از قبیل میزان بدهی‌های مالیاتی، مدت فعالیت، میزان سوددهی و... که می‌تواند افراد را قبل از هر اقدامی نسبت به سوابق شرکت مورد نظرشان مطمئن کند. این سازمان‌ها معمولاً دولتی هستند و وظیفه نظارت بر شرکت‌ها را برعهده دارند و وجود آن‌ها بی‌شک باعث می‌شود که افراد کمتری در دام شرکت‌های کاغذی گرفتار شوند. حال آن‌که در کشور ما، هیچ نظارتی روی عملکرد شرکت‌ها بعد از به ثبت رسیدن صورت نمی‌گیرد و این مسئله یکی از دلایل به‌وجود آمدن چنین پرونده‌هایی است.

۲-۲. خلاءهای قانونی

خلاءهای قانونی یکی از مهم‌ترین عوامل در تشکیل شرکت‌های کاغذی هستند. در هیچ جای قانون مشخص نشده که چه نهاد و ارگانی باید بر عملکرد شرکت‌های ثبت‌شده نظارت کند. همین نابسامانی باعث می‌شود که افراد سودجو شرکت‌هایی راه‌اندازی کنند که هدف آن‌ها چیزی جز کلاهبرداری نیست و با سوءاستفاده از این خلاءهای قانونی، فعالیت مجرمانه خود را انجام دهند. مانند برخی از شرکت‌های لیزینگ خودرو که صاحبان آن‌ها بعد از ثبت شرکت و تبلیغات گسترده اقدام به فریب طعمه‌هایشان کرده و بعد از کسب مبالغ هنگفت، متواری می‌شوند. همچنین وجود خلاء قانونی در نحوه نظارت بر فعالیت شرکت‌ها و ثبت آن‌ها باعث شده که برخی از سودجویان با جمع‌آوری شناسنامه و مدارک مربوط به افراد کم‌درآمد و بی‌بضاعت مانند نیروهای خدماتی اقدام به ثبت شرکت به اسم این افراد کرده و فعالیت اقتصادی خود را آغاز کنند.

شرکت‌های کاغذی شرکتی هستند که فقط بر روی کاغذ وجود دارند و هیچ‌گونه دفتر و کارمندی ندارند، اما ممکن است دارای حساب بانکی بوده و در سرمایه‌گذاری غیرفعال مشارکت داشته باشند یا مالک اموال و دارایی‌های ملموس یا ناملموس باشد.

فعالیت شرکت استفاده می‌کند. حدود ۲۰ درصد از پرونده‌های کلاهبرداری، مربوط به کلاهبرداری با استفاده از ثبت شرکت‌های کاغذی است و این مسئله اهمیت توجه مسئولان نسبت به قوانین موجود در زمینه ثبت شرکت‌ها را نشان می‌دهد.

۳. آثار و تبعات شرکت‌های کاغذی ایجاد
شرکت‌های کاغذی و گسترش روزافزون آن‌ها تبعات بسیاری برای اقتصاد کشور به همراه دارد که اهم آن‌ها در شکل شماره (۳) ارائه شده‌اند.

۲-۳. مشکلات سیستم احراز هویت

یکی از نواقص موجود در حوزه ثبت شرکت‌ها، عدم احراز هویت افرادی است که برای ثبت شرکت اقدام کرده‌اند. در صورتی که باید هرکسی که برای ثبت شرکت مراجعه می‌کند، هویتش احراز شود. چراکه بسیاری از کلاهبرداران با استفاده از مدارک شناسایی جعلی، اقدام به ثبت شرکت می‌کنند. ارائه آدرس و نشانی جعلی یکی دیگر از شگردهای مجرمان هنگام ثبت شرکت است، به طوری که کلاهبرداران معمولاً هنگام ثبت شرکت از نشانی‌های جعلی به عنوان محل

شکل ۳: آثار و تبعات شرکت‌های کاغذی

به واحدهای مالیاتی به‌ویژه مالیات بر ارزش افزوده، این‌گونه وانمود نمایند که در یک دوره مالیاتی خریدهای آنان به مراتب بیشتر از فروششان

۳-۱. عدم وصول درآمدهای مالیاتی پیش‌بینی شده
برخی از مؤدیان مالیاتی به صورت غیرواقعی اقدام به تهیه اسناد و مدارک صوری می‌نمایند تا با ارائه

۲-۳. از بین رفتن توان رقابت‌پذیری فعالان

اقتصادی متعهد به انجام تکالیف قانونی

گسترش شرکت‌های کاغذی و صوری همان‌طور که در بخش قبل بیان شد منجر به عدم تحقق درآمدهای مالیاتی می‌شود. فرار مالیاتی تنها یکی از تبعات وجود چنین شرکت‌هایی است. زمانی که فرار مالیاتی توسط برخی فعالیت اقتصادی با پوشش شرکت‌های کاغذی و استفاده از اسناد صوری رخ دهد، انگیزه شرکت‌های اقتصادی متعهد به قانون برای فعالیت صحیح کاهش می‌یابد چراکه پرداخت مالیات توسط آنان هزینه‌های آنان را افزایش می‌دهد و قیمت محصولات تولیدی آنان نسبت به سایر تولیدکنندگان که غیرقانونی عمل می‌نمایند، بیشتر می‌شود؛ از همین رو قدرت رقابت آنان در بازارهای داخلی و همچنین جهانی کاهش می‌یابد. با ادامه چنین روندی ممکن است در بلندمدت بنگاه‌های اقتصادی متعهد به قانون از چرخه تولید خارج شده و چه بسا به فعالیت‌های غیرقانونی روی آورند.

۳-۳. عدم تحقق شفافیت اقتصادی

استفاده از کدهای اقتصادی متعلق به شرکت‌های کاغذی و یا صوری باعث می‌شود که چرخه معاملات و خرید و فروش کالاها و خدمات برای اداراتی همچون امور مالیاتی، سازمان بازرسی و ... نامشخص بوده و با ابهام و عدم شفافیت همراه باشد. از همین رو اطلاعات فعالان اقتصادی به‌شکلی مخدوش و نادرست ارائه می‌شود و ارزیابی دقیقی از سود و زیان آن‌ها امکان‌پذیر نخواهد بود که خود تبعات سنگین

بوده و از این طریق امتیازی تحت عنوان اعتبار مالیاتی کسب کنند و با این اعتبار بدهی‌های دوره بعد را تهاتر و یا استرداد نمایند^۱. در برخی موارد نیز برخی خریداران و فروشندگان نمی‌خواهند مالیات بر ارزش افزوده کالای معامله‌شده را بردارند، از همین رو اقدام به استفاده از کدهای اقتصادی مربوط به شرکت‌های دیگر در معاملات، فاکتور فروشی یا ارائه فاکتورهای جعلی و تقلبی می‌کنند و رقم خرید و فروش را به صورت غیرواقعی بیان می‌کنند و مالیات کالای مورد معامله را نمی‌پردازند^۲. چنین اقداماتی منجر به عدم تحقق عدالت مالیاتی می‌شود. همچنین از آنجایی که هر ساله دولت در برنامه بودجه‌ریزی خود درآمدهای مالیاتی سال پیش‌رو تخمین می‌زند با وقوع چنین اقدامات غیرقانونی درآمدهای مالیاتی پیش‌بینی شده دولت محقق نمی‌گردند و دولت از این ناحیه دچار کمبود درآمد می‌شود.

رایج‌ترین ابزار مورد استفاده

شرکت‌های کاغذی «فاکتور صوری»

است. فاکتور صوری ابزاری غیرقانونی

است که برای عملیات حساب‌سازی با

چهره قانونی به‌شکل صدور فاکتور

رسمی به‌کار می‌رود، اما نوع استفاده

و کاربری آن تغییر می‌کند.

1. <https://sepkad.ir/factorsori>

2. <http://poyahesab.ir>

به‌نوبه خود پیامد و آثار بسیاری به‌دنبال دارد. به‌عنوان مثال، فرار مالیاتی منجر به کاهش منابع مالی دولت می‌شود. در نتیجه دولت در تخصیص سرمایه‌گذاری‌های لازم با کمبود بودجه مواجه خواهد شد. از آنجایی که وظایف و مسئولیت‌های کلانی از دولت انتظار می‌رود، در صورتی که منابع لازم برای عمل به آن‌ها وجود نداشته باشد. تأمین امنیت و حفظ یکپارچگی کشور، توسعه آموزش عمومی و تأمین امکانات و فراهم نمودن تسهیلات لازم، گسترش ورزش همگانی و تقویت ورزش قهرمانی، توسعه بهداشت و افزایش سطح سلامت شهروندان، گسترش و نگهداری راه‌های ارتباطی، تأمین انرژی و سرمایه‌گذاری در انرژی‌های جایگزین با خلاء و کاستی مواجه خواهند شد و آثار مخرب بسیاری بر جامعه دارد.^۲

ارائه آدرس و نشانی جعلی یکی دیگر از شگردهای مجرمان هنگام ثبت شرکت است، به‌طوری که کلاهبرداران معمولاً هنگام ثبت شرکت از نشانی‌های جعلی به‌عنوان محل فعالیت شرکت استفاده می‌کنند. حدود ۲۰ درصد از پرونده‌های کلاهبرداری، مربوط به کلاهبرداری با استفاده از ثبت شرکت‌های کاغذی است.

اقتصادی از جمله عدم شفافیت را به‌همراه خواهد داشت.

۳-۴. تسهیل روند قاچاق در کشور و همچنین ایجاد پدیده پولشویی

یکی از تعاریف پولشویی، مبهم کردن منشأ منابع مالی است.^۱ پولشویی به‌طور عمده یک جرم فرعی برای رد و گم کردن درآمد حاصل از جرم اصلی است. جرم پولشویی هم تا حدود زیادی به جرم اولیه بستگی دارد. اغلب کسانی که پولشویی می‌کنند، از طریق فعالیت‌هایی از جمله قاچاق مواد مخدر، اختلاس، رشوه، قاچاق اسلحه و سایر راه‌های غیرقانونی کسب درآمد کرده‌اند و به‌دنبال قانونی نشان دادن درآمد خود هستند. از همین حیث، از جمله تقاضاکنندگان فاکتورهای صوری از شرکت‌های کاغذی افراد درگیر فعالیت‌های پولشویی هستند که به‌دنبال قانونی نشان دادن منابع درآمدی و فعالیت خود هستند. با گسترش روزافزون شرکت‌های کاغذی و جعل اسناد، مدارک و صدور فاکتورهای به ظاهر رسمی و از آنجایی که سود فعالیت‌هایی همچون قاچاق بالاست، انگیزه برخی افراد برای روی آوردن به قاچاق افزایش یافته و پدیده پولشویی را به‌نوبه خود تشدید می‌نمایند.

۳-۵. کمبود اعتبار و منابع مالی دولت

همان‌طور که گفته شد، یکی از اثرات و پیامدهای وجود شرکت‌های کاغذی و صدور فاکتورهای صوری، گسترش فرار مالیاتی است. فرار مالیاتی نیز

1. <https://tirvand.ir/encyclopedia>

۲. سازمان امور مالیاتی، درگاه ملی مالیات، شماره ۳۹۸۲.

فعالیت شرکت‌های کاغذی و صدور فاکتورهای صوری برای موارد مختلف مانند فرار مالیاتی، موجب کاهش درآمدهای دولت از محل کسب عوارض و مالیات از مشاغل مختلف می‌شود. کاهش درآمدهای دولتی هزینه فرصت بالایی در ابعاد مختلف از جمله آموزش، بهداشت، سلامت و ... دارد. به عبارتی زمانی که بخشی از درآمدهای دولت محقق نمی‌گردند، دولت ناچار است برای ادامه فعالیت خود میان پروژه‌های تعریف‌شده اولویت‌بندی کند و طبیعتاً بودجه برای انجام برخی طرح‌ها کافی نیست و بسیاری از طرح‌های دولت مانند ساخت مدرسه در مناطق محروم، ارائه آموزش و بهداشت رایگان برای مردم و ... ممکن است اجرا نشوند. در چنین شرایطی زمینه برای بروز نارضایتی و اعتراضات مردمی ایجاد می‌شود و در بلندمدت، آن‌ها اعتماد خود به دولت را از دست می‌دهند.

وجه دیگر، به خطر افتادن امنیت اقتصادی کشور به دلیل فعالیت شرکت‌های کاغذی، از دست رفتن اعتماد بین‌المللی نسبت به فعالیت شرکت‌های ایرانی است. در صورتی که فعالیت چنین شرکت‌هایی گسترده شود، بسیاری از روابط بین‌الملل و تجارت با ایران به دلیل عدم اعتماد به شرکت مقابل خدشه‌دار می‌شود و ممکن است کشور در تهیه اقلام ضروری و مورد نیاز عموم جامعه با مشکل مواجه گردد.

گسترش قاچاق و فساد در زیر سایه فاکتورهای صوری، تضعیف تولید داخل، عدم رقابت در

خلاءهای قانونی یکی از مهم‌ترین عوامل در تشکیل شرکت‌های کاغذی هستند. در هیچ جای قانون مشخص نشده که چه نهاد و ارگانی باید بر عملکرد شرکت‌های ثبت‌شده نظارت کند. همین نابسامانی باعث می‌شود که افراد سودجو شرکت‌هایی راه‌اندازی کنند.

۳-۶. کاهش رفاه عمومی و ایجاد نارسایی در

توزیع عادلانه درآمد

رواج فعالیت‌های غیرقانونی، فرار مالیاتی، کمبود منابع مالی دولت که همگی نشأت گرفته از وجود شرکت‌های کاغذی هستند، آثار مخربی بر سطح رفاه جامعه دارند. به عبارتی، با شیوع چنین اتفاقاتی، نارسایی در توزیع درآمد و انباشت ثروت برای گروهی خاص به وجود می‌آید. در نتیجه تنش‌های سیاسی و اجتماعی بروز و ظهور می‌یابد!

۴. ملاحظات امنیت اقتصادی

همان‌طور که بیان شد، شرکت‌های کاغذی و صوری با اهداف مختلفی ایجاد می‌گردند. تبعات فعالیت این شرکت‌ها در بخش قبل بیان شد. اما ذکر این نکته حائز اهمیت است که فعالیت شرکت‌های کاغذی، امنیت اقتصادی کشور را هم خدشه‌دار می‌نمایند.

۱. صمدی و همکاران، ۱۳۹۲، فرار مالیاتی در ایران، بررسی علل، آثار و برآورد میزان آن.

این مسئولیت شود و اطلاعات تمامی شرکت‌ها را به صورت جامع گردآوری نموده و در یک سایت طبقه‌بندی شده قرار دهد تا افراد بتوانند در مواقع لزوم با استعلام از سایت مذکور و یا به صورت حضوری اطلاعاتی در خصوص شرکت مورد نظر به دست آورند.

- **رفع ایرادات سیستم احراز هویت:** همان‌طور که گفته شد، یکی از دلایلی که زمینه‌ساز تأسیس شرکت‌های کاغذی است عدم جامعیت سیستم احراز هویت در زمان اقدام افراد برای ثبت شرکت است. از همین رو طبق گفته‌های رئیس قوه قضائیه باید سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و به‌ویژه اداره ثبت شرکت‌ها همانند سازمان ثبت احوال که برای صدور شناسنامه افراد ابتدا هویت آنان را احراز می‌کنند، در ثبت شرکت‌ها و مؤسسات، هویت و اصالت شرکت یا مؤسسه را احراز نمایند.

- **کنترل نظام بانکی در اعطای تسهیلات:** بسیاری از شرکت‌های کاغذی و صوری نه تنها از هویت و منابع مالی افراد سوءاستفاده می‌کنند، بلکه با استفاده از مدارک آنان اقدام به دریافت وام‌های کلان در بانک‌ها می‌نمایند. از همین رو پیشنهاد می‌گردد نظام بانکی نیز در اعطای تسهیلات باید همان‌گونه که توانایی افراد و ضمانت‌های لازم را برای اعطای تسهیلات را لحاظ می‌کند، توانایی شرکت‌ها در بازپرداخت تسهیلات و همچنین وثایق مورد نیاز را به دقت مورد بررسی قرار دهد و ببیند که آیا سرمایه و دارایی یک مؤسسه، کفاف عمل به تعهدات مالی آن مؤسسه را می‌دهد یا خیر. از طرفی در صورتی که

بازارهای جهانی، کاهش ارزش پول داخل، به تازگی رفتن بودجه عمومی جامعه، گسترش فاصله طبقاتی و افزایش فقر و ... از دیگر تبعات اقتصادی فعالیت شرکت‌های کاغذی است که در بلندمدت امنیت اقتصادی کشور را به خطر انداخته و زمینه را برای سلطه سایرین بر کشور فراهم می‌آورد.

جمع‌بندی و ارائه راهکار

درواقع شرکت‌های کاغذی، شرکتی هستند که هیچ‌گونه حضور خارجی ندارند و تنها بر روی کاغذ ثبت شده‌اند. دلایل متعددی زمینه‌ساز شکل‌گیری چنین شرکت‌هایی هستند، از جمله عدم نظارت صحیح بر ثبت شرکت‌ها، وجود خلاءهای قانونی بسیار و مشکلات سیستم احراز هویت افراد متقاضی ثبت شرکت. گسترش فعالیت چنین شرکت‌هایی آسیب‌های بسیاری به دنبال داشته‌اند، مانند: فرار مالیاتی، کاهش منابع مالی دولت، کاهش رفاه عمومی و ... که هر یک به نوبه خود امنیت اقتصادی کشور را با تهدید مواجه می‌سازد. راهکارهایی جهت جلوگیری و کاهش فعالیت این‌گونه شرکت‌ها به شرح زیر است:

- **تقویت سیستم نظارت بر ثبت شرکت‌ها:** همان‌طور که بیان شد در برخی از کشورها سازمان‌هایی وجود دارد که مردم هنگام بستن قرارداد با شرکتی خاص، می‌توانند با مراجعه به آن سازمان‌ها اطلاعات کاملی در خصوص فعالیت شرکت مورد نظرشان به دست بیاورند. از همین رو پیشنهاد می‌شود سازمانی در این زمینه متولی انجام

شرکت برای انجام هرگونه فعالیت اقتصادی به راحتی با مشاهده رتبه‌بندی صورت گرفته و مشاهده پارامترهای مورد بررسی، می‌توانند نسبت به انتخاب یا عدم انتخاب شرکتی تصمیم‌گیری کنند. همچنین از گزند کلاهبرداران پشت شرکت‌های صوری در امان می‌مانند.

منابع

- گزارش شرکت‌های کاغذی ترفندی برای کلاهبرداری میلیونی، مصاحبه با معاون مبارزه با جعل و کلاهبرداری پلیس آگاهی کشور.
- سازمان امور مالیاتی، درگاه ملی مالیات، شماره ۳۹۸۲.
- صمدی و همکاران، ۱۳۹۲، فرار مالیاتی در ایران، بررسی علل، آثار و برآورد میزان آن.
- hamshahrionline.ir
- <https://karmento.ir/posts/kVpzgqK>
- <https://tirvand.ir/encyclopedia>
- <https://sepkad.ir/faktorsori>
- <http://poyahesab.ir>

سازمانی برای ثبت سوابق شرکت‌ها تأسیس گردد، می‌توان اطلاعات این سازمان را از طریق سیستم الکترونیکی به سیستم بانک‌ها متصل نمود تا در زمان اعطای تسهیلات به شرکت‌های متقاضی سوابق آن‌ها برایشان مشخص باشد.

- نظارت بر عملکرد شرکت‌ها و ارائه گزارش‌های دوره‌ای: متأسفانه یک سیستم نظارتی مستمر و پیوسته بر شرکت‌ها وجود ندارد. به عبارتی زمانی که شخصی اقدام به ثبت شرکت می‌نماید، نظارتی کوتاه‌مدت بر محل شرکت و... صورت می‌گیرد، اما بعد از ثبت شرکت دیگر نظارتی بر عملکرد شرکت صورت نمی‌گیرد و شرکت‌ها به حال خود رها می‌شوند. طبیعتاً در چنین شرایطی برخی سودجویان اقدام به تأسیس شرکت‌های صوری با فعالیت‌های غیرقانونی می‌نمایند. از همین رو پیشنهاد می‌گردد نظارتی مستمر بر عملکرد شرکت‌ها صورت گیرد و گزارشات دوره‌ای از فعالیت آنان منتشر شود و در دسترس عموم قرار گیرد تا از هرگونه کلاهبرداری و ... مصون بمانند و با آگاهی کامل در انتخاب شرکت برای انجام فعالیتی عمل نمایند.

- رتبه‌بندی شرکت‌ها و اعلام اعتبار آن‌ها: پیشنهاد می‌شود، در کنار نظارت مستمر بر فعالیت و عملکرد شرکت‌ها، بر اساس معیارهای استاندارد جهانی از چگونگی عملکرد مطلوب شرکت، رتبه‌بندی از عملکرد و فعالیت شرکت‌ها انجام شود و شرکت‌ها طبق حیطه فعالیت خود طبقه‌بندی شوند. در صورت انجام چنین اقدامی، مردم هنگام تحقیق و انتخاب یک

